

[Justitsministeren.]

endog i Ægteskabssager anerkender, at en offentlig Gengivelse af hele Dommen er tilladt. Bedrøveligt nok, bedrøveligt nok for de ivrige Jurister var det selve Retsplejelovens Fader, Professor Munch-Petersen, hvis Ry Hr. Hurwitz i hvert Tilfælde ikke vil komme til at fordunkle ved denne Lejlighed, det er Professor Munch-Petersen selv, der, drilagtigt nok netop i „Politiken“, i Februar 1929 slaar fast, at det aldrig har været Retsplejelovens Mening at udelukke Offentligheden eller Pressen fra at blive bekendt med en Doms Præmisser, selv om kun Konklusionen oplæses i det offentlige Møde.

At man saaledes har refereret de Forklaringer, der er afgivet for lukkede Døre, i selve Dommen, er forekommet meget ofte, baade i Ægteskabssager og i Sædelighedssager. Som Eksempel paa den første Gruppe kan jeg fremhæve en Dom fra 1930, „Ugeskrift for Retsvæsen“ Side 1100, hvor en Officiant fik omstødt sit Ægteskab paa Grund af en Række Forhold vedrørende Hustruens tidligere Liv, som var oplyst i lukkede Retsmøder. Og der er talrige andre Domme, f. Eks. i „Ugeskrift for Retsvæsen“, 1933 Side 444, med detailleret Referat af navngivne Vidners Forklaringer i lukkede Møder, og „Ugeskrift for Retsvæsen“ 1926 Side 573. Som et særlig grelt Eksempel paa, at man i en Sædelighedssag bagefter i Dommen meget detailleret, endda kun delvis med Udelukkelse af Navne, har refereret de af kvindelige Vidner i lukkede Retsmøder afgivne Forklaringer, kan navnlig fremhæves den kendte Sag mod Overlæge Brinck Eliassen, „Ugeskrift for Retsvæsen“ 1932 Side 108, hvor man i Pressen ligefrem fraadsede i Detailler fra denne Sædeligheds-sag for lukkede Døre.

Naar det paagældende Forhold ikke i Gundtoft-Sagen er optaget i Domsreferatet, skyldes det navnlig, at det drejer sig om en Nævningesag, hvor man, da Bevisbedømmelsen og Skyldspørgsmaalet er endeligt afgjort, naar Nævningekendelsen lægges til Grund, plejer at indskrænke sig til kort at referere Anklageskriftet, de til Nævningerne stillede Spørgsmaal og deres Svar. Men særlig i Nævningesager, netop i disse Sager, kan der opstaa Trang til, at der meddeles Offentligheden supplerende Oplysninger.

I øvrigt er det det normale, at Retten for saa vidt selv ophæver Forbudet senere, som det sædvanligt tillades at referere disse Ting under den offentlige Domsforhandling. Det er netop sket i adskillige større Nævningesager i de senere Aar, hvor Bevis-

førelsen er foregaaet for lukkede Døre. Naar dette ikke skete i Gundtoft-Sagen, skyldes det, som jeg allerede har oplyst, en Henstilling fra Retten til Statsadvokaten, og at Statsadvokaten efterkom denne Henstilling. Havde han nægtet at efterkomme den, idet han havde fastholdt, at det var nødvendigt at fremdrage disse Momenter som Baggrund, saa vilde Offentliggørelsen allerede være sket gennem Referat af Domsforhandlingen. Og baade Rigsadvokaten og jeg mener jo, at Statsadvokaten ikke burde have fulgt Henstillingen. Naar vi mener dette, er det særlig under Hensyn til Straffelovens § 80, hvorefter tiltaltes Vandel faar Indflydelse paa Strafudmaalingen. Derfor burde disse Ting være fremdraget, og naar det ikke er sket, skyldes det, efter hvad der er oplyst af Statsadvokaten, en Henstilling fra Retten om under Sagens mundtlige Forelæggelse ikke at komme ind paa disse Forhold, som ikke direkte var omfattet af Tiltalen, men som altsaa, tilføjer jeg, var kendt af alle Parter og burde have været fremdraget. Hvor latterligt er det da, at Rettelsen af Statsadvokatens Fejl pludselig skulde være blevet en Helligbrøde fra hans overordnede, nemlig da Situationen senere krævede Rettelsen i Offentlighedens Interesse. Det er en meget formalistisk Betragtningssmaade.

Det anførte viser, at det ingenlunde er rigtigt, naar det paastaas, at Retsplejelovens § 31 medfører en ubetinget Beskyttelse mod, at Forklaringer, der af Hensyn til Sædeligheden afgives for lukkede Døre af Parter og Vidner, senere kommer offentligt frem. Det viser, at Regelen kun medfører et Værn mod, at Offentligheden faar Lejlighed til at overvære selve de implicerede Forklaringer om de for Parterne selv saa pinlige Forhold, saaledes at der paa Grundlag af et umiddelbart Indtryk kan gives offentligt Referat deraf. Derimod er der intet som helst til Hinder for, at Forklaringen refereres baade under den offentlige Domsforhandling og i selve Dommen, som enhver derefter har Lov til at referere fuldstændig frit. Det er derfor absolut urigtigt, naar det paastaas, at Domstolene ikke kan dispensere fra Forbudet.

Nu vil man indvende: Ja, det er Retten selv, der gør det, og andre har ikke Lov til det. Men Forbudet i § 31 omfatter lige saa vel Retten som andre. Det er naturligvis rigtigt, at hvem som helst kan ikke uden videre foretage en saadan Offentliggørelse; det vilde føre til Vilkaarlighed. Men hvorfor skulde det være ubetinget udelukket, at det offentlige, naar særlige Interesser kræver det, lader Referat offentliggøre gennem